

Навчально-методичні посібники *«Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад», «Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад» та «Індекс інклюзії: професійно-технічний навчальний заклад»* були створені в рамках проекту «Використання індексу інклюзії для розвитку інклюзивної школи», який здійснювався Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» спільно з відділом інклюзивної освіти та інтернатних закладів департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, відділенням моніторингових досліджень освітньої галузі Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України та канадсько-українського проекту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» у 2011 році. Реалізація проекту стала можливою завдяки підтримці Освітньої програми Міжнародного фонду «Відродження» та програми «Раннє дитинство» Фонду відкритого суспільства.

«Індекс інклюзії» — це добірка практичних матеріалів, спрямованих на планування дій зі створення та розвитку в навчальних закладах інклюзивного навчального середовища для всіх учасників навчально-виховного процесу. Дані матеріали сприяють розвитку навчального закладу, надають суттєву допомогу в самостійній розробці кроків, що ведуть до створення інклюзивного середовища в навчальному закладі та забезпечують досягнення всіма дітьми максимально високих показників, просування демократичних цінностей і практик не тільки в навчальному закладі, а й у місцевих громадах.

Для керівників і педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів, загальноосвітніх навчальних закладів, професійно-технічних навчальних закладів, управлінь освіти, науково-педагогічних і наукових працівників, слухачів курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, батьків і представників місцевих громад.

Посібники розміщено на сайті www.ussf.kiev.ua

ІНДЕКС ІНКЛЮЗІЇ:

ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

Навчально-методичний посібник

Київ–2013

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД «КРОК ЗА КРОКОМ»

Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» є неприбутковою, недержавною організацією, заснованою в 1999 р. Міжнародним фондом «Відродження» (Київ, Україна) та «Children Resources International Ltd.» (Вашингтон, США).

Місія Всеукраїнського фонду «Крок за кроком» — сприяти втіленню освітніх реформ реалізації особистісно зорієнтованої, інклюзивної освітньої моделі з активним залученням сімей і громад шляхом проведення тренінгів для освітян, батьків, представників громадських організацій; ініціювання та реалізації проектів, спрямованих на забезпечення рівного доступу до якісної освіти всіх дітей, включаючи дітей з особливими потребами; залучення сімей і громади до освітнього та управлінського процесів; проведення досліджень та участі в розробці освітньої політики. Реалізація місії фонду сприяє процесам демократизації та гуманізації системи освіти України.

З 1999 року ВФ «Крок за кроком» є національним членом Міжнародної асоціації «Крок за кроком», Нідерланди (International Step by Step Association, www.issa.nl).

У 2003 році ВФ «Крок за кроком» отримав ліцензію Міністерства освіти і науки України на проведення курсів підвищення кваліфікації в галузі інноваційної освіти для вихователів і керівників дошкільних закладів освіти, учителів і керівників загальноосвітніх закладів, викладачів вищих педагогічних закладів освіти.

Програми фонду

Місія фонду реалізується через такі програми:

- **Програма всебічного розвитку дитини «Крок за кроком»**

Мета програми — запровадження цінностей і принципів демократії в навчальний процес дітей віком від народження до 12-ти років. Дана мета реалізується через забезпечення високопрофесійних тренінгів для різних категорій освітян: вихователів, учителів початкових класів і середньої ланки освіти, керівників навчальних закладів, викладачів вищих педагогічних навчальних закладів, батьків і представників недержавних організацій, а також забезпечення подальших консультацій силами наставників.

- **Інклюзивна освіта**

ВФ «Крок за кроком» визнає основне право всіх дітей, включаючи дітей з особливими освітніми потребами та їхніх батьків, на рівний доступ до якісної освіти в інклюзивному освітньому середовищі. З метою досягнення цієї мети ВФ «Крок за кроком» ініціює проекти, спрямовані на розвиток і поширення кращих педагогічних практик, формування громадської думки, лобіювання існуючого законодавства в напрямі інклюзивної освіти.

- **Школа як осередок розвитку громади**

Мета програми — розвиток якісно нового партнерства між школами та громадами, яке сприяє розвитку місцевих громад і демократизації школи. Таке партнерство передбачає зміни в розробці бачення та місії школи як громадсько-активної, де члени громади залучені до процесу управління школою та процесів прийняття рішень, що стосуються розвитку громад під час оцінювання потреб у громаді, та розробці проектів, спрямованих на вирішення місцевих потреб і мобілізацію місцевих ресурсів.

Контакти:

вул. Пушкінська, 9-а, оф. 4,

м. Київ, 01034, Україна

Тел./факс: +38 (044) 235 1136

Електронна адреса: admin@ussf.kiev.ua

Веб-сайт: www.ussf.kiev.ua